MYNYTHO.

Eisteddfod. Cynhaliwyd yr Eisteddfod Gadeiriol yn y Neuadd prynhawn a nos Sadwrn, Ebrill 13eg. Y Beirniaid oedd - Cerdd a Cherdd Dant: Trystan Lewis, Llanfairtalhaiarn; Llefaru a Rhyddiaith: Andrea Parry, Y Bala; Barddoniaeth: Yr Athro Peredur Lynch, Bangor; Arlunio a Gwaith Llaw: Elin Huws, Llanbedrog. Yn cyfeilio 'r oedd Olwen Jones, Bangor. Llywydd y Dydd oedd Rhiain Awel Dyer, De Croydon - yn wreiddiol o Fynytho. Cafwyd anerchiad ganddi yng nghyfarfod y prynhawn. Yr Arweinyddion oedd Gwilym Jones a Netta Pritchard.

Cymerwyd rhan yn Seremoniau'r Cadeirio a'r Tlysau gan Dilwyn Thomas, Carol Pugh, Fflur Rees Jones, Mair Owen, Rhys Evans, a Leia a Cara (disgyblion yn Ysgol Foel Gron).

Enillwyd y model o Gadair - o waith Miriam Jones, Llanengan, - ac yn rhoddedig gan Berwyn a Brenda Williams, Gwelfryn, - gan Richard Lloyd Jones, Bethel, am gerdd gaeth, heb fod dros 100 llinell, ar y testun 'Y Gorwel'. Dyma'r trydydd tro iddo ennill y Gadair ym Mynytho, yn dilyn ei lwyddiannau yn 2009 a 2012. Elan Owen o Aberdaron, 16eg. oed, enillodd Dlws y Prifardd, a hynny am ddarn o ryddiaith ar y testun 'Gwrthryfela'. Enillwyd y Tlws dan 19eg. oed gan Lea Mererid Roberts o Bwllheli am ddarn o waith ar y testun 'Teulu'. Mae Elan yn astudio Cymraeg.

Hanes a Chymdeithaseg yng Ngh！oleg Meirion-Dwyfor. Myfyrwraig ym Mlwyddyn 11 yn yr un coleg yw Lea hefyd, ac yn astudio Lefel A Cerddoriaeth, Cymraeg a Seicoleg. Cyflwynir y Tlws gan Mrs. Ann Jones, Pwllheli, (gynt o Dwynant, Dinas) er cof am ei phriod, Thomas W. Jones. Enillwyd Tlws Einion gan Anni Llŷn, Garn Fadrun, am erthygl 'Be'di'r Enw?' a gyhoeddwyd yn 'Llanw Llŷn'. Rhoddir y wobr am yr erthygl orau, ym marn y Beirniad, a ymddangosodd yn y 'Llanw' rhwng Medi 2022 a Gorffennaf 2023. Yn beirniadu eleni 'r oedd Gwyneth Owen o Bwllheli.

Swyddogion Pwyllgor yr Eisteddfod eleni oedd - Llywydd: Mair Owen; Is-Lywydd: Fflur Rees Jones; Trysorydd: Siân Thomas; Is-Drysorydd: Glenys Williams; Ysgrifennydd: Dilwyn Thomas. Dymuna'r Pwyllgor ddiolch am bob cefnogaeth a chymorth a dderbyniwyd.

Dyma'r enillwyr:

Canu:- Unawd dan 6 oed - 1 (medal) Martha Crug, Garn Fadrun; 2 Nanw Jones, Mynytho; 3 Dafi Jones, Mynytho.

Unawd dan 6 oed (cyfyngedig i ddisgyblion Ysgol Foel Gron) - 1 (medal) Nanw Jones, Mynytho; 2 Dafi Jones, Mynytho; 3 Hana Jones, Mynytho.

Unawd Bl. 2 ac iau - 1 (medal) Henri Jones, Waunfawr; 2 Magi Elen, Pentreuchaf; 3 Gwilym Jones, Brynrefail.

Unawd Bl. 3 a 4 - 1 (medal) Anes Euros, Llangybi; 2 Casi Dafydd, Pwllheli; 3 Neli Emlyn, Llangybi.

Unawd Bl. 5 a 6 - 1 (medal) Lois Jones, Sarn.

Deuawd Bl. 6 ac iau - 1 Gethin L. Jones a Caio Bryn, Ysgol Llangybi.

Unawd Cerdd Dant Bl. 6 ac iau - 1 (medal) Lois Jones, Sarn; 2 Anes Euros, Llangybi; 3 Henri Jones, Waunfawr.

Alaw Werin Bl. 6 ac iau - 1 (medal) Anes Euros, Llangybi; 2 Lois Jones, Sarn; 3 Gwil Jones, Pentreuchaf; 4 Magi Elen, Pentreuchaf.

Unawd Piano Bl. 6 ac iau - 1 (medal) Anes Euros, Llangybi; 2 Hari Lewis, Pentreuchaf; 3 Lois Jones, Sarn.

Llefaru:- Dan 6 oed - 1 (medal) Nanw Jones, Mynytho; 2 (cyd.) Hana Jones, Mynytho, Martha Crug, Garn Fadrun; a Dafi Jones, Mynytho; 3 (cyd.) Glain, Pentreuchaf, a Martha, Bryncir.

Dan 6 oed (cyfyngedig i ddisgyblion Ysgol Foel Gron - 1 (medal) Nanw Jones, 2 Dafi Jones; 3 Hana Jones.

Bl. 2 ac iau - 1 (medal) Gwilym Jones, Brynrefail; 2 (cyd.) Cêt Jones, Caernarfon, a Henri Jones, Waunfawr; 3 Gwydion Jones, Mynytho.

Bl. 3 a 4 - 1 (medal) Anes Euros, Llangybi; 2 (cyd.) Casi Dafydd, Pwllheli, ac Elsi Wright, Morfa Nefyn.

Bl. 5 a 6 - 1 (medal) Lois Jones, Sarn.

Unawd Merched / Bechgyn Bl. 7, 8 a 9 – 1 (cwpan) Nel Williams, Efailnewydd; 2 Llio Jones, Sarn.

Unawd Cerdd Dant Bl. 7, 8 a 9 – 1 (cwpan) Lili Jones, Pentreuchaf; 2 Llio Jones, Sarn.

Alaw Werin Bl. 7, 8 a 9 – 1 (cwpan) Nel Williams, Efailnewydd; 2 Lili Jones, Pentreuchaf; 3 Llio Jones, Sarn.

Unawd Piano Bl. 7, 8 a 9 – 1 (cwpan) Hywyn Euros, Llangybi.

Llefaru :- Bl. 7, 8 a 9 – 1 (cwpan) Eva Wright, Morfa Nefyn.

Unawd Bl. 10 a dan 19 oed :- 1 (cwpan) Erin Llwyd, Glanyrafon, ger Corwen.

Unawd Cerdd Dant Bl. 10 a dan 19 oed – 1 (Tlws) Beca Dwyryd, Porthmadog; 2 Erin Llwyd, Glan'rafon.

Unawd Piano Bl. 10 a dan 19 oed – 1 (cwpan) Lea Mererid Roberts, Pwllheli.

Dan 19 oed : Canu unrhyw offeryn heblaw'r piano – 1 (cwpan) Lea Mererid Roberts, Pwllheli.

Llefaru Blwyddyn 10 a dan 19 oed – 1 (cwpan) Erin Llwyd, Glan'rafon; 2 (cyd.) Lea Mererid Roberts, Pwllheli, a Beca Dwyryd, Porthmadog.

Unawd dan 25 oed – 1 (cwpan) Elain Rhys, Trawsfynydd.

Unawd allan o Sioe Gerdd dan 25 oed – 1 (cwpan) Elain Rhys, Trawsfynydd;

2, Erin Llwyd, Glan'rafon.

Llefaru dan 25 oed – 1 (cwpan) Erin Llwyd, Glan'rafon; 2 Elain Rhys, Trawsfynydd.

Unawd Agored: Canu Unrhyw Emyn – 1 (cwpan) Elain Rhys, Trawsfynydd; 2 Erin Llwyd, Glan'rafon; 3 Eirwen Williams, Caernarfon.

Cân Werin Agored – 1 (cwpan) Robert John Roberts, Biwmares; 2 Elain Rhys, Trawsfynydd.

Unawd Cerdd Dant Agored – 1 (cwpan) Elain Rhys, Trawsfynydd.

Unawd Gymraeg Agored – 1 (cwpan) Elain Rhys, Trawsfynydd.

Cystadleuaeth Gorawl Eisteddfodau Cymru – 1 (cwpan) Côr Eifionydd.

Parti Unsain neu Ddeulais – 1 Parti Côr Eifionydd.

Prif Gystadleuaeth Llefaru – 1 (cwpan) Erin Llwyd, Glan'rafon.

Grŵp Llefaru Agored – 1 (Tarian) Lleisiau Cafflogion.

I bob oed – Cystadleuaeth 'Sgen ti dalent? 1 – Nel Williams, Efailnewydd; 2 Tomos Jones, Sarn; 3 Ben Hughes, Pencaerewydd; 4 Llio a Lois Jones, Sarn.

Cyfansoddi Cân – 1 Dr. Alun Rhys Williams, Cilgerran, Aberteifi. 2 Owenna Hughes, Pencaenewydd.

Llenyddiaeth

Blwyddyn Derbyn ac 1 – 1 (medal) Henry John Jones, Waunfawr; 2 Anna Pearson, Ysgol Edern; 3 (cyd.) Lois Efa, Ysgol Edern, Nanw Jones, Ysgol Foel Gron, Mynytho, a Hari Llew, Ysgol Abererch; 4 (cyd.) Mari Gough, Ieuan Lloyd, Nanw Jones a Neave, Ysgol Foel Gron.

Blwyddyn 2 – 1 (medal) Lucas Evans; 2 (cyd.) 'Dewin Dwl' a Sabel Enfys, Ysgol Foel Gron; 3 (cyd.) Casi, Ysgol Foel Gron, a Megan Jones, Ysgol Abererch.

Bl. 3 a 4 – 1 (medal) Anes Euros, Llangybi; 2 Nel, Ysgol Edern; 3 (cyd.) Hari, Ysgol Foel Gron, a 'Sam Siarc', Ysgol Abererch.

Bl. 5 a 6 – 1 Cara, Ysgol Foel Gron; 2 Elis Rowlands, Ysgol Abererch; 3 (cyd.) Nel Beca Williams, Morfa Nefyn; a Millie, Ysgol Foel Gron.

Dan 16 oed (Barddoniaeth) 1 (cyd.) Beca Mai Pritchard, Llandwrog, Caernarfon; Ela Morfudd Griffiths a Begw Llŷr, y ddwy o Ysgol Botwnnog.

Dan 16 oed (Rhyddiaith) 1 Hywyn Euros, Llangybi; 2 (cyd.) Efa Williams, Ysgol Glan-y-Môr, Pwllheli, a Iago Llŷn Evans, Ysgol Botwnnog; 3 (cyd.) Iago Llŷn Evans a Cadi Midwood, Morfa Nefyn.

Dan 19 oed (Tlws Coffa) – 1 Lea Mererid Roberts, Pwllheli.

Dan 25 oed (Tlws y Prifardd) – 1 Elan

Owen, Coleg Meirion-Dwyfor, Pwllheli, ac o Aberdaron; 2 Megan Elen Jones, Llithfaen, a Choleg Meirion-Dwyfor.

I bob oed - Barddoniaeth:

Darn llefaru i blant dan 6 oed - 1 (cyd.) John Meurig Edwards, Aberhonddu, a Megan Richards, Aberaeron.

Emyn i ddathlu priodas - 1 (cyd.) John Eric Hughes, Abergele, a John Meurig Edwards, Aberhonddu.

Cywydd - 1 Abner Eifion Hughes, Llangybi.

Soned - 1 Abner Eifion Hughes, Llangybi.

Telyneg - 1 (cyd.) Siw Harston, Latcham, Staines, a John Meurig Edwards, Aberhonddu.

Englyn - 1 Alan Iwi, Didcot.

Englyn Ysgafn - 1 Gwyneth Owen, Pwllheli.

Cystadleuaeth y Gadair - 1 Richard Lloyd Jones, Bethel.

Rhyddiaith:

Ysgrif - 1 (Tlws) Margaret Jones, Bae Colwyn.

Arlunio

Meithrin a Derbyn - 1 'Star'; 2 Lewis; 3 Nanw, y tri yn ddisgyblion yn Ysgol Edern.

Blwyddyn 1 a 2 - 1 Alanna, Ysgol Edern; 2 (cyd.) Lois Eta, Ysgol Edern; 3 Jac.

Bl. 3 a 4 - 1 Anes Euros, Llangybi; 2 Elowen Wray, Ysgol Abererch; 3 (cyd.) Elsi, Ysgol Edern, ac Ioan Jones, Ysgol Abererch.

Bl. 5 a 6 - 1 Nel Beca Williams, Morfa

2 (cyd.) 'Meg' a 'Dennis'; 3 (cyd.) Elis Rowlands a Mia Jones, Ysgol Abererch.

Bl. 7, 8, 9 a 10 – 1 Ifan Midwood, Morfa Nefyn; 2 Hywyn Euros, Llangybi.

I bob oed – 1 (Gwpan) Gwenan Thomas, Efailnewydd; 2 Merfyn Jones, Pwllheli; 3 (cyd.) Cadi Midwood, Morfa Nefyn, a Hywyn Euros, Llangybi.

Gwaith Llaw

Meithrin a Derbyn – 1 Benji Evans; 2 Cleo Jones; 3 Kai Rhys Jones, y tri o Ysgol Foel Gron.

Blwyddyn 1 a 2 – 1 'Ned'; 2 Nova Jones; 3 Amarah Jones, yr oll o Ysgol Foel Gron.

Bl. 5 a 6 – 1 Nel Beca Williams, Morfa Nefyn.

Bl. 7, 8, 9 a 10 – 1, 2 a 3 Ifan Midwood, Morfa Nefyn.